

Нови израелски систем активне одбране возила Trophy LV

Познати израелски произвођач наменске опреме „Rafael” приказао је нову варијанту система активне одбране возила под називом Trophy LV. Претходни систем Trophy, намењен за тенкове и оклопна возила (оклопне транспортере и борбена возила пешадије), показао је одличне резултате у борбеним дејствима, а тврди се да

Trophy LV на Hummer-у

је чак обарао и руске противоклопне вођене ракете Корнет. Trophy LV располаже, према тврдњама произвођача, вишим нивоом технологије и поузданости, али и повољнијом ценом у односу на еквивалентне руске системе. Управо висока цена од око 300.000 долара и релативно велика маса покренули су конструкторе да развију олакшану варијанту масе око 200 kg, која је намењена за лакша возила, попут Hummer-а. Осим тога, од новог система очекује се још већи профит, с обзиром на то да је број возила тог типа вишеструко већи у односу на тежа оклопна возила. Поставља се на кров, а у угловима се налазе термални сензори који откривају мету и у склопу са рачунаром извршавају процену правца и смера кретања претње, односно врше селекцију претњи. Између сензора налазе се убојни елементи у виду касета.

Тенкови за Хезболах

Сиријски режим Башара ел-Асада обећао је помоћ Хезболаху у виду 75 тенкова Т-55 и Т-72 у знак захвалности за немешање поводом присуства руског контингента у виду борбених авиона. Поред тога, Сирија вероватно планира да на тај начин више укључи шиитски Хезболах у борбу против побуњеничких фракција, укључујући и тзв. Исламску државу. Овај потез може бити врло „исплатив”, с обзиром на то да се одрицањем релативно малог броја сопствених оклопних возила може добити у борби потврђена, прекаљена и не баш малобројна

Сиријски Т-55

трупа која може добро доћи у борби против побуњеника. Уз руску ваздушну подршку може се доћи до озбиљне преваге над противницима, без обзира на чињеницу да су тенкови Т-72, а посебно Т-55, данас застарели. Наиме, треба знати да противници располажу возилима сличних карактеристика, али не у великом броју.

Руски оклопни дозер Б10

Руски произвођач тенкова и тешке опреме „Уралвагонзавод“ из Нижњег Тагила приказао је нови оклопљени дозер Б10. Ново возило има масу од 25 t и процењује се да ће бити много јефтиније за употребу у односу на досадашње коришћено возило БАТ-2, развијено на бази БАТ-М из периода Другог светског рата. Употреба оклопљених дозера постала је уобичајена у рукама изра-

Оклопни Б10

елских оружаних снага (возила D 9), када се показало да постоји велика потреба за дозерима који имају заштиту од стрељачке муниције, а заштита од аутоматских топова и релативно тешког наоружања није неопходна. У међувремену су развијени и дозери на даљинско управљање, дакле без посаде, а поставља се и питање када ће и руски стручњаци предузети тај корак. У сваком случају, верује се да ће Б10 бити јефтинији од западних модела.

Измена планова око ПАК-ФА

Руске оружане снаге саопштиле су да је вишенаменски борбени авион пете генерације *Сухој ПАК-ФА*, односно прототип Т-50, успешно прошао све тестове. Очекује се да ће први примерци бити уведени у оперативну употребу 2017. године. За сада се не зна да ли долази до промене плана око

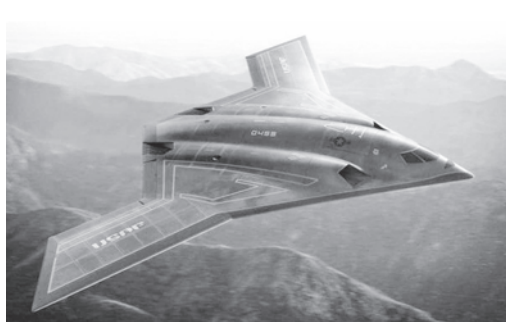

ПАК-ФА

броја произведених авиона до краја деценије. Наиме, у марту је најављено да ће број произведених примерака до 2020. бити смањен са иницијално планираних 52 на свега 12. То може деловати као разочарење, али треба знати да је тренутно за потребе летних испитивања израђено пет прототипова, од којих је један лакше оштећен у пожару. Овакав развој догађаја вероватно је последица заоштравања политичке ситуације у свету и новог ривалства са САД и НАТО-ом.

Победа „Northrop-Grumman“ за ЛРСБ

Америчко РВ већ деценијама покушава да пронађе дефинитивну замену за стратегијске бомбардере B-52 Stratofortress. Након покушаја са FB-111, B-1B и коначно B-2, покренут је развој ЛРСБ (LRSB Long-Range Strike Bomber), односно ударног бомбардера великог домета. Након вишегодишњег развоја и разматрања донета је одлука да се уговор за производњу додели концерну „Northrop-Grumman“, у конкуренцији „Lockheed-Martin-a“ и

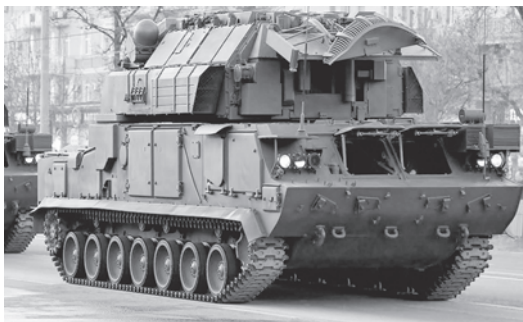

LRSB

„Boeing-a”. Предвиђа се производња 80 до 100 летелица, по појединачној цени од око 600 милиона долара. Додељена средства у почетној фази су 21,4 милијарди долара, али ће укупни трошкови достићи чак 80 милијарди. Основни проблем проналажења адекватне замене за В-52 била је у првом покушају недовољна носивост и долет (FВ-111), а касније знатно повећање цене, како набавне, тако и цене одржавања (В-1В и В-2). Вероватноћа преживљавања Б-52 показала се као сасвим довољна у сукобу са технички инфериорним противницима чије је РВ практично уништено дејством других, напреднијих средстава (вишенаменски борбени авиони и крстареће ракете), док је посебну сигурност уливао велик број крстарећих ракета великог домета. С друге стране, цена одржавања и летења одувек је била нижа од цене конкурената, али је радни век сад већ премашао и најоптимистичније процене.

Нова верзија система Тор

Руски ракетни систем малог домета, један од најцењенијих на свету, Тор-М, треба да претрпи једну од најопсежнијих модификација, након читавог низа верзија: М1, М1В, М2, М2Е, М2К и М2КМ. Нова варијанта М2У задржава могућност контролисања четири ракете симултано варијанте М2, али обезбеђује и способност лансирања ракета у покрету.

Тор-М2У

Наиме, раније варијанте могле су откривати циљеве у покрету, али је за лансирање било неопходно да возило застане. На овај начин верзија М2У има знатно повећање вероватноће преживљавања. Ракете које се користе имају масу од 176 kg, пречник тела 235 mm и носе бојеву главу од 15 kg. Домет последњих верзија повећан је на 10 km по висини и 16 km по даљини. Вероватноће погађања су импресивне: 92–95% против авиона, 80–96% против хеликоптера, 60–90% против крстарећих ракета, 70–90% против прецизних бомби и 90% против беспилотних летелица.

Дани за историју руске РМ

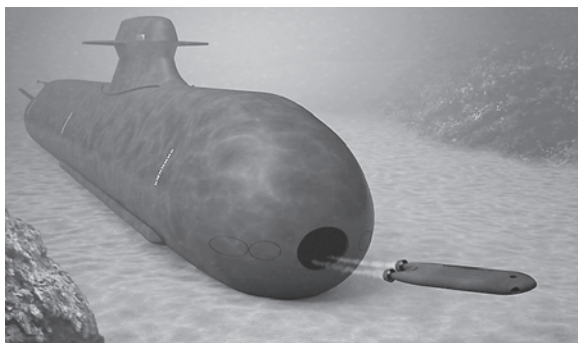
Руска РМ је у претходном периоду имала два историјска дана. Седмог октобра 2015. из Каспијског језера борбена група ратних бродова лансирала је 26 крстарећих ракета ЗМ14Т Калибар из вертикалних лансера на 11 циљева тзв. Исламске државе, док је 8. децембра четири ракете ЗМ14 Калибар лансирано са подморнице Ростов на Дону (класа Кило, Пројекат 636) из Средоземног мора. У првом случају ракете су лансиране са три корвете класе Бујан-М и фрегате класе Гепард. Ракете ЗМ14 представљају руски еквивалент америчким ракетама BGM-109 Tomahawk, имају домет 1500–2500 km, бојеву главу масе 450 kg и комбиновано навођење које се састоји од инерцијалног и терминалног ГЛОНАСС/ГПС навођења.

Корвета класе Бујан-М

Нове шведске подморнице

Шведске подморнице одувек су биле цењене због екстремно ниске акустичне емисије, пионирске примене нових технологија и високог степена аутоматизације, те врло малобројне посаде. Познате су њихове подморнице класе Gotland, са алтернативним погоном

A26

у виду Stirlingovog мотора. Интересантно је да је најмоћнија РМ на свету, америчка, изнајмила једну подморницу те класе заједно са поса-

дом током две године (2006–2007) како би се стекла искуства у борби против ове нове претње. Наиме, док уобичајена аутономија дизел-електричне подморнице износи до седам дана у подводној вожњи са погоним на електромоторе, код Gotland-а је то чак 19 дана! Швеђани спремају замену за три подморнице Gotland у виду две подморнице класе која је за сада означена са А26. Поред унапређења на свим пољима, а нарочито смањења буке употребом нове технологије назване GHOST (Genuine Holistic Stealth), А26 ће имати и могућност да се дословце спусти на дно и одатле делује торпедима, да у њу улазе и излазе рониоци, као и подводне беспилотне ронилице кроз посебан отвор великог пречника кроз прамац. Очекује се да ће депласман бити око 1.900 t, посада 17 до 26 људи, а наоружање ће се састојати од торпедних цеви 533 и 400 mm.

Конверзија беспилотних летелица за патролирање на мору

Америчка компанија „General Atomics” развија модуларни сензорски комплет, којим се беспилотне летелице RQ-9 Reaper претварају у средство погодно за патролирање над великим морским просторствима. Комплет се састоји од радара за претраживање, акустичних плутача и дата-

*Конвертована беспилотна летелица
RQ-9 Reaper*

линка којим се подаци шаљу у базу, било да се ради о копненој бази или патролном ваздухоплову на даље процесирање. Поред тога, летелице могу да понесу и ракете Hellfire, којима могу успешно дејствовати против мањих пловила или изроњених подморница. Тврди се да беспилотне летелице конвертоване на овај начин са додатним горивом могу одлетети 3.000 km од базе, патролирати током 10 h и вратити се назад. Тежња је да се тржишту, а првенствено британској ПМ, понуди алтернатива двоструко скупљој беспилотној летелици RQ-4B Triton изведеној на бази RQ-4 Global Hawk, мада, мора се признати да је долет Triton-а још већи.